

Суханронӣ дар мубоҳисаҳои умумии Иҷлоси 76-уми Маҷмаи Умумии Созмони Милали Муттаҳид 24.09.2021 02:04, шаҳри Душанбе

Муҳтарам Ҷаноби Раис,
Муҳтарам Ҷаноби Дабири кулл,
Хонумҳо ва Ҷанобон,

Пеш аз ҳама, мехоҳам Раиси иҷлоси навбатии Маҷмаи Умумии
Созмони Милали Муттаҳид Ҷаноби Абдулло Шохидро ба муносибати
интихоб шуданашон ба ин маснад табрику таҳният намоям.

Ҷамкорони гиромӣ,

9 сентябри соли ҷорӣ мардуми шарифи Тоҷикистон рӯйдоди басо
таърихӣ ва хотирмон – 30-юмин солгарди Истиқлоли давлатии
кишварро таҷлил намуд.

Дар солҳои аввали соҳибистиқлолӣ кишвари мо бо ҳодисаҳои
фӯеабори ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ рӯ ба рӯ гардида, рӯзҳои
сангинро паси сар кард.

Хотима бахшидан ба ҷанг, ба ҳам овардани тарафҳои даргир,
таъмини сулҳу субот ва ҳамзамон бо ин, барқарор намудани
муносибатҳои дипломативу ҳамкориҳои созанда бо кишварҳои олам

барои мо аз вазифаҳои аввалиндараға ба ҳисоб мерафтанд.

Бо вуқуди душвориҳои мавқуда, маҳз ба шарофати сиёсати “дарҳои кушода” ва сулҳу ӯёна, ба мо муяссар шуд, ки дар арсаи Ҷаҳонӣ Ҷойгоҳи сазовори худро пайдо ва рушди устувори кишварро таъмин намоем.

Ҷамкорони гиромӣ,

Вазъи бе ин ҳам ноустувори замони муосирро рақобатҳои геосиёсӣву геоиқтисодӣ ва афзоиши сатҳи таҳдиду хатарҳо, инчунин паҳншавии бегобиҳои бемориҳои сироятӣ боз ҳам мураккаб кардаанд.

Чунин ҳолат масъулияти давлатҳоро барои роҳандозии сиёсати дурандешона ва ҳамоҳанг шуда Ҷиҳати ҳалли фарогири мушкилоти муосир дучанд мегардонад.

Нақши созмонҳои байналмилалӣву минтақавӣ, хусусан Созмони Милали Муттаҳид ва ниҳодҳои тахассусии он, дар амри пайдо кардани роҳҳои ҳалли босамари мушкилоти Ҷаҳони муосир калидӣ мебошад.

Ҷаноби Раис,

Таҳаввулоти ахир дар Афғонистон, ки боиси бухрони амиқи сиёсӣву башарӣ ва идораи давлатӣ гардидааст, таҳдиди Ҷиддӣ ба амнияти суботи минтақа мебошад.

Вазъи бухрони Афғонистон, ки бо Тоҷикистон қариб 1400 километр сарҳади муштарак дорад, Ҳукумат ва мардуми кишвари моро бетафовут гузошта наметавонад.

Ба сари қудрат омадани ҳаракати «Толибон», ки дар феҳристи гурӯҳҳои террористии Шӯрои амнияти Созмони Милали Муттаҳид қарор дорад, раванди бе ин ҳам мураккаби геосиёсии минтақаро боз ҳам печида кардааст.

Аз сӯйи ҳаракати “Толибон” иқро нагардидани ваъдаҳои қаблашон оид ба ташкили ҳукумати ҳамашумул бо иштироки васеи нерӯҳои сиёсиву қавмии Афғонистон боиси нигаронии ҷиддӣ гардидааст.

Тоҷикистон ҳама гуна зуҳуроти беқонунӣ, куштору ғоратгарӣ ва зулму таъқибро алайҳи мардуми Афғонистон қатъиян маҳкум менамояд.

Мутаассифона, созмонҳои ҳомии ҳуқуқи башар нисбат ба поймол гардидани ҳуқуқи дигар қавму миллатҳои сокини Афғонистон ва озодиҳои шаҳрвандони он кишвар, бахусус занону кӯдакон хомӯширо ихтиёр кардаанд ва дар ин маврид сухане ҳам баён намекунанд.

Имрӯзҳо мо дар ҳодисаҳои вилояти Панҷшери Афғонистон шоҳиди нақзи ғоҷабори ҳуқуқи байналмилалии башарӣ гардида истодаем.

Ба мардуми Панҷшер дастрасӣ ба озӯқаворӣ, дигар маводи мавриди ниёзи аввалия, инчунин, кумакҳои башардӯстона баста шуда, ҳатто ниҳодҳои таҳассусии Созмони Милали Муттаҳид ва Кумитаи байналмилалии Салиби Сурх то ҳол наметавонанд ҷиҳати иқрои уҳдадорӣҳои башардӯстонаи худ ба минтақаи Панҷшер ворид

шаванд.

Вазъияти бавуқудодада ғоҷеаи гуманитарӣ ба ҳисоб меравад.

Шиддати рӯзафзуни муборизаҳои қавмӣ ва гурӯҳҳои этникӣ дар Афғонистон омили дигари бештар ноамн гардидани вазъи сиёсӣ амниятӣ дар кишвари ҳамсоия мо мебошад.

Бо дарназардошти ин ҳолат, роҳандозии муколамаи фарогир бо иштироки намояндагони ҳама қишрҳои ҷомеаи Афғонистон аз шартҳои асосии барқарории сулҳу суботи пайдор дар он кишвар доништа мешавад.

Дар ин рост, тоҷикони Афғонистон низ, ки беш аз 46 фоизи аҳолии ин кишварро ташкил медиҳанд, баробари дигар қавмҳои ин кишвар, ҳақ доранд дар умури давлатдорӣ ҷойгоҳи шоиста дошта бошанд.

Ҷаноби Раис,

Мо ба корҳои дохилии Афғонистон даҳлат намекунем.

Вале бар ин боварем, ки барои ҳалли муносиби мушкилоти сиёсӣ амнӣ кишвари ҳамсоия, бояд тавассути интиҳобот ва иродаи мардуми ин кишвар ҳукумати ҳамашумуле бо иштироки намояндагони ҳама гурӯҳҳои сиёсӣ ва ақаллиятҳои милливу қавмӣ ташкил карда шавад.

Яъне мо, зарур медонем, ки соҳти давлатдорӣ дар он кишвар аз

роҳи раъйпурсӣ ва бо дарназардошти мавқеи тамоми шаҳрвандони кишвар муайян карда шавад.

Зеро таъсиси ҳама гуна ҳукумат бидуни ба эътибор гирифтани манфиатҳои кулли мардуми Афғонистон метавонад боиси оқибатҳои фалокатбор дар ин кишвар гардад.

Тайи Ҷанги таҳмили ва нооромии беш аз чилсола, ки мардуми Афғонистон барои ба вуҷуд омадани чунин вазъият гуноҳе надоранд, Афғонистон ба майдони бозиҳои геосиёсӣ мубаддал гардид ва аз оқибатҳои он тамоми Ҷаҳон аз тариқи ҳодисаҳои мудҳиши сентябри соли 2001-ум хуб огоҳ аст.

Афғонистони Ҷабрдида ва миллати ба мо дӯсту бародари он набояд дигарбора ба вартаи Ҷангҳои хунини таҳмили кашида шавад.

Аз ин лиҳоз, Ҷомеаи Ҷаҳонӣ бояд ба тақдири қавму миллатҳои маскунӣ Афғонистон ва ҳамсояҳои он бетафовут набошад.

Чунки онҳоро роҳи дарози пур аз мушкилоти ҳарбӣ ба шарӣ, ки дар натиҷаи қарори бемулоҳизаи баровардани нерӯҳои хориҷӣ аз ин давлат пайдо шудааст, интизор аст.

Мо ҳамчун ҳамсоии наздик ҳамеша Ҷонибдори ҳаллу фасли фарогири қазияи Афғонистон ва эҳёи сулҳу суботи пойдор дар ин кишвар мебошем ва минбаъд низ дар ин мавқеи хеш устувор хоҳем монд.

Дар ин робита, мо аз Ҷомеаи байналмилалӣ даъват менамоем, ки барои ҳарчи зудтар ва бо истифода аз роҳҳои мусолимотомез ба эътидол овардани вазъи душвори сиёсӣ амниятӣ ва таъмини

сулҳу субот дар Афғонистон чораҳои фаври ва муассир андешад.

Тоҷикистон борҳо аз созмонҳои байналмилалӣ, бахусус Созмони Милали Муттаҳид ва Кумитаи байналмилалии Салиби Сурх, даъват карда буд, ки ба мардуми Афғонистон кумаки фаврии худро расонанд.

Мо бар ин назарем, ки дар пешбурди ин раванд Созмони Милали Муттаҳид бояд нақши калидӣ дошта бошад.

Ҳамкорони гиромӣ,

Мардуми осоиштаи Афғонистон имрӯз бо даҳшат рӯ ба рӯ шудааст.

Мо бояд дарк кунем, ки ин ҳолат аз берун ташкил ва ба мардуми Афғонистон таҳмил шудааст.

Дар ин ҳолат, суҳан дар бораи қатли оми мардуми осоишта, собиқ қормандони нерӯҳои амнияти миллӣ ва хизматчиёни давлатии Афғонистон меравад.

Гурӯҳҳои гуногуни террористӣ бо истифода аз вазъи ноустувори низомиву сиёсӣ дар Афғонистон мавқеи худро фаъолона мустаҳкам карда истодаанд.

Ҳоло мо шоҳиди аз маҳбасҳо озод шудани ҳазорон аъзои ДОИШ, Ал-Қоида ва дигар гурӯҳҳои террористӣ мебошем.

Яъне Ҷойи нигаронӣ ва таассуф аст, ки имрӯз Афғонистон дар роҳи бисёр хатарзои дигарбора ба лонаи терроризми байналмилалӣ табдил ёфтан қарор дорад.

Тоҷикистон, ки бинобар мавқеи Ҷуғрофии худ дар хатти пеши муқовимат бо хатару таҳдидҳои муосир, аз қабили терроризму ифротгарӣ, тундгарӣ, муомилоти ғайриқонунии маводди муҳаддир ва дигар Ҷинояткориҳои муташаккили фаромарзӣ қарор дорад, бо идомаи саъю талошҳои худ Ҷиҳати пешгирӣ аз паҳншавии онҳо дастгирии Ҷомеаи Ҷаҳониро дар ин раванд зарур мешуморад.

Ҷамкорони гиромӣ,

Тоҷикистон ба манзури таъмини сулҳу суботи пайдори сартосарӣ бо шарикони худ ва созмонҳои байналмилалӣ, бахусус ниҳодҳои дахлдори Созмони Милал, пайваста иқдомҳои муштаракро роҳандозӣ менамояд.

Татбиқи муваффақонаи Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба мубориза бо терроризму ифротгарӣ барои солҳои 2016-2020 Ҷиҳати таҳияву қабули Стратегияи нави муқовимат ба терроризму ифротгарӣ дар Тоҷикистон барои панҷ соли оянда заминаи мусоид фароҳам овард.

Муқовимат ба гардиши ғайриқонунии маводди муҳаддир, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, ки даромад аз муомилоти онҳо яке аз манбаъҳои асосии маблағгузори терроризми байналмилалӣ мебошад, иқдомҳои муштарак ва талошҳои ҷамоҳангшудаи Ҷомеаи Ҷаҳониро тақозо мекунад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки зимни татбиқи Стратегияи миллии

мубориза бо гардиши ғайриқонунии маводди муҳаддир барои давраи то соли 2020 дар ин ҷода тақрибаи кофӣ касб кардааст, дар муқовимат бо ин зуҳуроти номатлуб дар сатҳҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ низ ҳиссагузор аст.

Бо дарназардошти равишу усулҳои муосири мубориза бо ин зуҳурот ва ба мақсади пиёда кардани сиёсати самарабахш дар ин самт нимаи аввали соли ҷорӣ мо Стратегияи миллиро оид ба назорати маводди нашъаовар барои солҳои 2021 – 2030 қабул намудем.

Ҷаноби Раис,

Мо дар Тоҷикистон қадру қимати сулҳ ва зарурату аҳаммияти ҳимояи онро хеле хуб дарк мекунем.

Мо аз тақрибаи мусбати ҳамкориҳои кишвар бо Созмони Милали Муттаҳид дар ин росто қаноатмандем.

Аз ин ҷост, ки Тоҷикистон ҳамеша аз фаъолияти сулҳофаринии Созмони Милали Муттаҳид пуштибонӣ кардааст ва минбаъд низ саъю талаш хоҳад кард, ки дар барқарорсозӣ ва пайдории сулҳу субот дар минтақаҳои гирифтори низоъ саҳмгузор бошад.

Мо азм дорем, ки дар оянда дар ҳамкорӣ бо Департаменти амалиётҳои сулҳофаринии Созмони Милали Муттаҳид шумораи афсарони худро барои ҳиссагузорӣ дар ин раванд зиёд намоем.

Гузашта аз ин, ба мақсади саҳмгузорӣ дар татбиқи аҳдофу вазифаҳои Шӯрои амниятӣ Созмони Милали Муттаҳид, мубодилаи тақрибаи ғании Тоҷикистон дар ҷодаи муқовимат ба хатару

тахдидҳои амниятӣ ва барқарор кардани сулҳу суботи комил аз тариқи музокирот мо тасмим гирифтем, ки номзадии кишвари худро барои касби узвияти ғайридоимӣ дар ин Шӯро барои солҳои 2028-2029 пешбарӣ намоем.

Мо, дар ин росто, омодаи ҳамкорӣ бо ҳамаи кишварҳои узви Созмони Милал буда, умедворем, ки онҳо аз номзадии Тоҷикистон пуштибонӣ хоҳанд кард.

Ҳамкорони гиромӣ,

Бемории КОВИД-19 ва мавҷҳои боз ҳам хатарноки паҳншавии он дар баробари таҳдидҳои амниятӣ ва мушкилоти умдаи зикршуда ҳамоно сабаби нигаронии мо мебошанд.

Ин беморӣ, ки дар ибтидо ҳамчун бӯҳрони соҳаи тандурустӣ шурӯъ гардида буд, ҳоло боиси бӯҳрони ҷаҳонии иқтисодӣ гардидааст.

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарки аҳамияти ҳамдастии кишварҳо дар рафъи оқибатҳои ногувори иқтисодиву иҷтимоии пандемия аз Нақшаи амали фарогири Дабири кулли Созмони Милали Муттаҳид Ҷиҳати вокуниш ба паҳншавии КОВИД-19 истиқбол менамояд.

Мо, инчунин, аз саъю кӯшишҳои созмону бунёдҳои мухталиф ва барномаҳои Созмони Милали Муттаҳид, аз ҷумла Созмони Ҷаҳонии тандурустӣ барои дастрас кардани вакцина алайҳи ин беморӣ ва расонидани кумакҳои фавриву дарозмуддат ба давлатҳои узв пазирай мекунем.

Нишондиҳандаҳои иқтисодиву молиявии кишварҳо ва оқибатҳои

ногувори КОВИД-19 татбиқи саривақтии Ҳадафҳои рушди устуворро, бахусус барои давлатҳои рӯ ба рушд ва суствараққиқунанда тӯлонӣ мегардонанд.

Аз ин лиҳоз, мо бо дарки нақши муҳими Созмони Милали Муттаҳид дар татбиқи босамару саривақтии ин аҳдоф итминон дорем, ки Даҳсолаи байналмилалии амал барои «Ҳадафҳои рушди устувор» (2020-2030) ба пайдо кардани роҳҳои самарабахши ҳалли мушкилоти ҷаҳонӣ, аз ҷумла тағйирёбии иқлим, факр, нобаробарии гендерӣ ва маблағгузорӣ мусоидат хоҳад кард.

Ҳамкорони гиромӣ,

Дар роҳи расидан ба Ҳадафҳои рушди устувор дар кишварҳои гуногун, аз ҷумла Тоҷикистон, мушкилоти марбут ба тағйирёбии иқлим низ монанди ҷиддӣ эҷод менамоянд.

Тоҷикистон, ки 93 фоизи ҳудуди он аз кӯҳистон иборат мебошад, дар баробари дигар кишварҳои минтақа аз тағйирёбии даври гидрологӣ, ки боиси обхезиву хушксолиҳои шадид гардида, ба захираҳои обиву энергетикӣ ва амнияти озуқаворӣ таъсири манфӣ расонида истодааст, нигарон мебошад.

Мутаассифона, кишвари мо дар натиҷаи офатҳои табиӣ марбут ба об ҳамасола садҳо миллион доллари амрикоӣ зиён дида, дар аксар мавридҳо офатҳои табиӣ сабаби марги одамон ва аз байн рафтани инфрасохтори ҳаётан муҳим мешаванд.

Мо имрӯзҳо дар арафаи ҷаласаи 26-уми тарафҳои Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид оид ба тағйирёбии иқлим қарор дорем.

Бар ин боварем, ки Ҷаласаи мазкур барои дастрасӣ ба ҳадафҳои Созишномаи Париж ва суръат бахшидан ба талошҳои Ҷомеаи Ҷаҳонӣ дар мубориза бо тағйирёбии иқлим саҳми бориз хоҳад дошт.

Яке аз пайомадҳои Ҷиддии ин раванд обшавии пиряхҳо мебошад.

Дар натиҷаи тағйирёбии иқлим ва гармшавии бесобиқаи ҳаво аз 13 ҳазор пиряхи дар кӯҳсори Тоҷикистон мавҷуда то имрӯз беш аз 1 ҳазори он пурра аз байн рафтааст.

Тибқи омили дастрас танҳо пиряхи Федченко дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тайи даҳсолаҳои охир 11 километри мураббаъ, бо талафоти 2 километри мукааби ях коҳиш ёфтааст.

Ин ҳама дар ҳолест, ки то шаст фоизи захираҳои оби Осиёи Марказӣ аз пиряхҳои Тоҷикистон сарчашма мегиранд.

Кишвари мо аз рӯи партовҳои қиёсии диоксиди карбон дар Ҷаҳон Ҷойи 135-умро ишғол менамояд ва 96 фоизи қувваи барқи худро дар нерӯгоҳҳои барқи обӣ истехсол мекунад.

Ман ба ҳайси роҳбари чунин як кишвар барои дарёфти роҳҳои ҳалли мушкилоти марбут ба тағйирёбии иқлим борҳо дар ҳамоишҳои байналмилалии марбута пешниҳодҳои мушаххас ироа кардаам.

Дар ин робита, ман ҳамчун узви гурӯҳи муассисони Эътилофи Ҷаҳонии обу иқлим дар Ҷаласаи нахустини сатҳи баланди он пешниҳод намудам, ки соли 2025 ҳамчун Соли байналмилалии ҳифзи пиряхҳо эълон карда шавад.

Итминони комил дорем, ки ин ташаббус барои Ҷалби бештари таваҷҷуҳи Ҷомеаи Ҷаҳонӣ ба ҳалли масоили обу иқлим ва обшавии пиряхҳо мусоидат хоҳад кард.

Таъсиси Бунёди байналмилалии ҳифзи пиряхҳо таҳти сарпарастии Созмони Милали Муттаҳид иқдоми дигаре мебошад, ки татбиқи он метавонад барои омӯзиши фарогир ва пешниҳоди роҳҳои муассири ҳалли ин мушкилоти Ҷаҳонӣ замина гузорад.

Ҷаноби Раис,

Тоҷикистон тавассути пешбурди масъалаҳои марбут ба об ва иқлим дар Рӯзномаи Ҷаҳонии рушд ва пешниҳоди қатъномаҳои дахлдори Созмони Милали Муттаҳид оид ба ин масъалаҳо ҳамчун кишвари ташаббускору пешсаф эътироф шуда, саҳми босазои худро дар ин раванд мегузорад.

Имрӯзҳо Даҳсолаи байналмилалии амал “Об барои рушди устувор, 2018 – 2028”, ки бо ибтикори Тоҷикистон аз Ҷониби Созмони Милали Муттаҳид эълон шудааст, татбиқ шуда истодааст.

Ҷомеаи Ҷаҳонӣ ба Конфронси Созмони Милали Муттаҳид оид ба бознигарию фарогири миёнамуҳлати ин Даҳсола, ки соли 2023 дар шаҳри Нью-Йорк барпо мегардад, бо умед менигарад.

Зеро баъди қариб 50 сол ин дуввумин Конфронси махсуси Созмони Милали Муттаҳид оид ба масъалаҳои марбут ба об хоҳад буд, ки бори дигар нақши калидии масъалаҳои вобаста ба обро дар рӯзномаи Ҷаҳонии рушд ва ноил гаштан ба Ҳадафҳои рушди устувор собит хоҳад кард.

Барои мо мояи ифтихор аст, ки Тоҷикистон ҳамроҳ бо Подшоҳии Нидерланд ҳамраиси ин ҳамоиши муҳимми байналмилалӣ интиҳоб шудааст.

Дар ин робита, мо аллақай корҳои омодагиро бо шарикони худ аз Ҷумла бо Подшоҳии Нидерланд ва Департаменти Созмони Милали Муттаҳид оид ба масъалаҳои иқтисодиву иҷтимоӣ оғоз намуда, ҷиҳати ташкили раванди фарогир ва дар сатҳи баланд баргузор намудани Конфронси мазкур чораҳо андешида истодаем.

Мо ҳама ҷонибҳои манфиатдорро ба ҳамкории густурда дар ин раванд даъват менамоем.

Ёдовар бояд шуд, ки кишвари мо соли 2022 мизбони Конфронси байналмилалии сатҳи баланд роҷеъ ба бознигарию Даҳсолаи байналмилалии амал “Об барои рушди устувор” низ хоҳад буд.

Бовар дорем, ки ин ҳамоиш дар раванди омодагӣ ба Конфронси оби соли 2023 нақши муассир хоҳад гузошт.

Бо истифода аз фурсат, бори дигар омодагии кишвари худро дар пешбурди масъалаҳои об ва иқлим дар ҳама сатҳҳо, махсусан дар ҳамкорӣ бо Созмони Милали Муттаҳид ибраз менамоем.

Аз таваҷҷуҳатон сипосгузорам.

Маводҳо доир ба мавзӯ:

Маводи дигар вобаста ба мавзӯи Созмони Милали Муттаҳид

<http://president.tj/node/26687>

Суханрони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар нишасти матбуотӣ пас аз музокирот бо Раиси Ҷумҳурии Исломии Эрон Сайид Иброҳим Раисӣ

18.09.2021, шаҳри Душанбе

Муҳтарам намояндагони васоити ахбори омма,
Хонумҳо ва ҷанобон,

Қабл аз ҳама, бори дигар Раиси Ҷумҳурии Исломии Эрон, ҷаноби
Олӣ Иброҳим Раисиро ба Тоҷикистон хайрамақдам мегӯям.

Инчунин, ҷаноби Олиро ба муносибати интихоб шуданашон ба
маснади олии Раиси Ҷумҳурии Исломии Эрон табрик гуфта, аз
сафари нахустинашон дар ин маснади олӣ, ки ба Тоҷикистон анҷом
додаанд, изҳори қаноатмандӣ менамоям.

Имрӯз, тибқи барномаи сафари расмӣ, мо дар фазои дӯстона ва
хусни тафохум мулоқоту музокироти сермаҳсулро анҷом додем.

Зимни суҳбат мо масъалаҳои асосии муносибат ва ҳамкориҳои Тоҷикистону Эронро баррасӣ намудем.

Итминон дорем, ки бастаи нави санадҳои ҳамкорӣ, ки имрӯз ба имзо расиданд, барои тақвияти минбаъдаи муносибатҳои ду кишвар заминаи боз ҳам мусоид фароҳам меоваранд.

Таъкид гардид, ки мардумони мо дорои арзишҳои муштарак ва безаволи таърихӣ, маънавию фарҳангӣ мебошанд.

Изҳори итминон намудем, ки ин муштаракот заминаи мусоид барои рушди минбаъдаи муносибатҳои дӯстӣ ва ҳамкориҳои судманд мебошанд.

Мо ҷонибдори худро аз тақвияти муколамаи созандаи сиёсии байни ду давлат дар сатҳҳои мухталиф ва тавсеаи минбаъдаи онҳо, ки дар раванди ташаккули фазои ҳусни тафохум ва эҷоди эътимод нақши муҳим доранд, изҳор намудем.

Мо хоҳони густариши ҳамкориҳои иқтисодиву тиҷоратӣ ҳастем ва зарурати талошҳои бештари сохторҳои соҳавиро ҷиҳати беҳбуди муомилоти тиҷоратии дуҷониба таъкид намудем.

Ба мақсади расидан ба ин ҳадафҳо пешниҳод намудем, ки ҷонибҳо “Барномаи дарозмуддати ҳамкориҳои иқтисодиву тиҷоратӣ байни Тоҷикистон ва Эронро то соли 2030” омода намуда, ба имзо расонанд.

Ҳамзамон, нақши Комиссияи муштаракӣ ҳамкориҳои тиҷоратӣ, иқтисодӣ, техникӣ ва фарҳангиро дар раванди таҳкими робитаҳои

иқтисодӣ ва тиҷоратӣ муҳим арзёбӣ гардид.

Ҳамзамон, фаъол гардонидани робитаҳои доираҳои соҳибкории ду кишварро дар соҳаҳои тиҷорат ва сармоягузорӣ мувофиқи мақсад донистем.

Рушди инфрасохтор ва пайвасти шабакаҳои нақлиётӣ дар роҳи тавсеаи ҳамкориҳои иқтисодиву тиҷоратӣ, афзоиши табодули мол ва тамосҳои башарӣ муҳим доништа шуд.

Кишвари мо ҷонибдорӣ худро барои идомаи татбиқи тадбирҳо барои беҳбуди шароити мавҷудаи нақлиётӣ ва бунёди роҳҳои заминӣ, оҳан ва пайвасти онҳо бо бандарҳои оби Эрон ибраз намуд.

Дар ин замина, мо алоқамандии худро барои тақвияти ҳамкорӣ байни сохторҳои дахлдори ду кишвар ҷиҳати истифодаи имконоти бандарҳои Чобаҳор ва Бандар-Аббоси Ҷумҳурии Исломии Эрон барои ҳамлу нақли молҳо қайд кардем.

Мо густариши ҳамкориҳои фарҳангӣ ва илмӣ миёни Тоҷикистону Эронро амри табиӣ донистем.

Дар ин замина ташаккули заминаҳои ҳуқуқӣ ва қарордодиро барои рушди сайёҳӣ зарур шуморидем.

Ҳамчунин, андешидани чораҳои заруриро барои беҳбуди хатсайрҳои ҳавоии мустақиму мунтазам ва низоми сафар байни ду кишвар тақозои замон донистем.

Мо, бо дарназардошти вазъи ҳассоси имрӯза, муҳим будани ҳамкориҳоро дар соҳаи амният таъкид намудем.

Дар ин зимн, вазъи нигаронкунандаи Афғонистони ҳамҷавор дар маркази таваҷҷуҳи мо қарор дошт.

Мо хоҳони истиқрори ҳарчи зудтари сулҳу суботи комил дар он кишвар, ки омили муҳими таъмини амният дар минтақа мебошад, ҳастем.

Кишвари мо омодагии худро барои мусоидат ба ин раванд таъкид намуд.

Ҳамзамон бо ин, мо таъсиси ҳукумати ҳамашумул ва фарогири манфиатҳои ҳамаи гурӯҳҳои иқтимоӣ ва қавму миллатҳои сокини Афғонистонро омили калидии истиқрори сулҳу суботи пайдор дар Афғонистон донистем.

Мавриди зикр аст, ки дар музокироти дирӯза бо Ҷониби Покистон мо таъкид бар он кардем, ки дар ҳукумати фарогир тоҷикон ва дигар қавмиятҳо бояд ҷойгоҳи шоиста дошта бошанд.

Зимнан итминон ҳосил гардид, ки сулҳу суботро дар Афғонистон метавон фақат бо ҳамин роҳ таъмин кард.

Инчунин, ҳарчи тезтар аз байн бурдани низоъ ва ташаннуҷ дар вилояти Панҷшер тавассути эълон кардани оташбас ва кушодани роҳҳо барои расонидани кумакҳои башардӯстона ба мардуми ин минтақа аз вазифаҳои муҳимтарини имрӯза дониста шуданд.

Дар ин замина мо ба мувофиқа расидем, ки тамоми кӯшишҳои худро Ҷиҳати расидан ба ин ҳадафҳо сафарбар намуда, ба баргузорию музокирот байни тоҷикон ва толибон дар шаҳри Душанбе мусоидат намоем.

Мо бар онем, ки дар пешбурди ин раванд Созмони Милали Муттаҳид бояд нақши калидӣ дошта бошад.

Риояи манфиатҳои ҳамаи қавму миллатҳои сокини Афғонистон, раъи тамоми мардуми мамлакат, эҳтирому эътирофи ҳуқуқи шаҳрвандон дар доираи меъёрҳои пазируфташудаи байналмилалӣ амри зарурист.

Бар ин назарем, ки маҳз чунин муносибат метавонад ба барқарории сулҳу субот дар Афғонистон мусоидати ҷиддӣ намояд.

Мо – Тоҷикистону Эрон ба ҳайси ҳамсояҳои ҳамзабону ҳамфарҳанг беш аз дигарон ба амнияти Афғонистон манфиатдорем.

Боз ҳам таъкид карданиам, ки афзоиши хушунат ва даргириҳо дар Афғонистон бо миқёси солҳои 90-уми асри гузашта метавонад боиси сар задани фалокати башарӣ дар ин кишвар ва боз ҳам сангинтар шудани зиндагии сокинони он, ҳамчунин ба ҳайси маркази терроризми байналмилалӣ боқӣ мондани қаламрави ин мамлакат гардад.

Нооромӣ дар Афғонистон амнияти суботро дар кишварҳои минтақа ва ҷаҳон ба таври ҷиддӣ халалдор мегардонад.

Ҳозирини гиромӣ,

Мо аз ҳолат ва раванди ҳамкориҳо миёни Тоҷикистон ва Эрон дар чаҳорҷӯби созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ изҳори қаноатмандӣ кардем.

Кишвари мо аз оғози раванди пайвастании Ҷумҳурии Исломии Эрон ба узвияти Созмони Ҳамкории Шанхай истиқбол намуд.

Изҳори итминон карда шуд, ки ҳамкориҳои муштаракӣ ду кишвар дар доираи Созмони Ҳамкории Шанхай ба дарёфти роҳҳои нави таҳкими ҳамкории созанда мусоидат хоҳад кард.

Бо дарназардошти мувофиқаҳои имрӯз бадастомада, мо сафари Ҷаноби оқои Раисиро оғози марҳалаи нав дар муносибатҳои миёни ду кишвари дӯст арзёбӣ менамоем.

Ҳоло, бо камоли майл риштаи суханро ба меҳмони гиромии мо, Раиси Ҷумҳурии Исломии Эрон, Ҷаноби Олӣ Саид Иброҳим Раисӣ медиҳам.

Марҳамат. <https://khover.tj/2021/09/suhanronii-prezidenti-um-urii-to-ikiston-emomal-ra-mon-dar-nishasti-matbuot-pas-az-muzokiro-t-bo-raisi-um-urii-islomii-eron-sajid-ibro-im-rais/>

Маросими имзои санадҳои нави

ҳамкории Тоҷикистону Эрон

ДУШАНБЕ, 18.09.2021 /АМИТ «Ховар»/. Пас аз анҷоми мулоқоту музокироти сатҳи олий дар ҳузур ва бо иштироки Сарони давлатҳо муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва муҳтарам Сайид Иброҳими Раисӣ бастаи нави санадҳои ҳамкорӣ ба имзо расид, ки заминаи ҳуқуқии муносиботи ду ҷонибро тақвияти бештар мебахшад.

Ба Баёнияти муштаракӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Раиси Ҷумҳурии Исломии Эрон Сарони давлатҳо муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва муҳтарам Сайид Иброҳими Раисӣ имзо гузоштанд.

Сипас, санадҳои зерин имзо гардид:

Созишнома байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Исломии Эрон дар бораи супоридани маҳкумшудагон;

Ёддошти тафохум байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкории иқтисодӣ ва техникӣ;

Протоколи техникӣ байни Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маъмурияти гумруки Ҷумҳурии Исломии Эрон дар бораи мубодилаи электронии маълумоти гумрукӣ;

Ёддошти тафохум байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи сайёҳӣ;

Ёддошти тафохум байни Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли

аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати кор, таовун ва рифоҳи Ҷумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи омӯзиши техникӣ ва касбӣ;

Ёддошти тафохум оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи ҳифзи иқтимоии аҳоли байни Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иқтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати таовун, кор ва рифоҳи иқтимоии Ҷумҳурии Исломии Эрон;

Ёддошти тафохум байни Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати Ҷиҳоди кишоварзии Ҷумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи кишоварзӣ;

Ёддошти тафохуми ҳамкорӣ байни Кумитаи кор бо Ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати варзиш ва Ҷавонони Ҷумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи варзиш.

Баъди анҷоми маросими имзои санадҳои нави ҳамкорӣ Сарони ду давлат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Исломии Эрон муҳтарам Сайид Иброҳими Раисӣ барои доираи васеи хабарнигорони дохил ва хориҷи мамлакат нишастии матбуотӣ орошта, натиҷаҳои мулоқоту музокиротро неку назаррас арзёбӣ карданд.

[Маросими имзои санадҳои нави ҳамкории Тоҷикистону Эрон](#)